

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ
АТЫНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАЗАҚ - ТҮРІК
УНИВЕРСИТЕТІ

HOCA AHMET YESEVI
ULUSLARARASI
TÜRK-KAZAK
UNİVERSİTESİ

Медицина факультеті

World
Health
Day

**Жұқпалы аурулардың мен
иммуноterapiaсы. Аллергия. Жоғарғы
сезімталдық реакциясы**

Жоспар:

- **I Кіріспе:**
- **II Негізгі бөлім**
 - 1. Жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасы
 - 2. Аллергия
 - 3. Жоғарғы сезімталдық реакциясы
 - 4. Аллергиялық реакциялардың түрлері
- **III Қорытынды**
- **IV Пайдаланылған әдебиеттер**

Жұқпалы ауру туралы түсінік

- **Жұқпалы аурулар** - жұқпалы (инфекциялық) аурулар ерте заманда-ақ олардың жаппай таралуы мен ауыр түрде өтуін сипаттайтын әр түрлі атаулармен белгілі болды (індет, жаппай аурулар). Бұл аурулар ерекше «миазма» — ауаның улы булануымен байланыстырылады. Жұқпалы аурулар туралы ғылымның дамуында әр түрлі қоздырғыш микробтардың ашылуы үлкен рөл атқарды. «Infectio» деген латын сөзі «**ластану**» дегенді білдіреді. Жұқпалы аурулар адам ағзасына қоздырғыштың енуінен кейін пайда болады. Қоздырғыш-микробтар ауру адамнан сау адамға беріле алады. Белгілі бір жағдайларда ауру жаппай таралады (індет). Ауру туғызатын микробтар бактериялар, вирустар, спирохетар, саңырауқұлақтар болуы мүмкін.

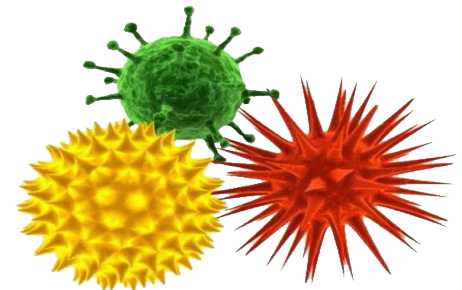
Вакциналар

- Вакцина деген термин француз тілінен аударғанда сиыр деген мағынаны береді. Вакцинаны көбінесе аурудың спецификалық алдын алуға, кейбір кезде емдеуге қолданады. Вакциналық әсер туғызатын заттар төмендегілер жатады: Патогендігінен арылтып иммуногенділігін сақтаған, әлсіретілген тірі микробтар
- Белсенділігі жойылған микробтардың бүтін жасушалары, не вирустардың бөлшектері, яғни өлі вакциналар
- Микробтардан алынған субжасушалық антигендерінің қосындысы
- Аурудың патогенезінде басты рөл атқаратын арнайы антигендік қасиеті бар микробтардың метобалиті
- Химиялық не биологиялық синтез тәсілімен алынған молекулалық антигендер

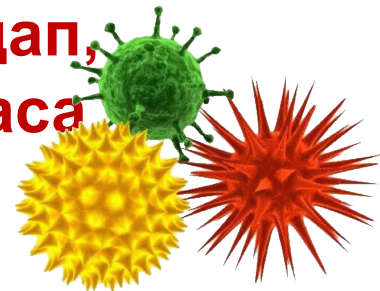
Вакцинаны егудің көрсетімі

- **Вакцина егудің көрсетімі жұқпалы аурудың пайда болуы , жайылып кету қаупі , не адам арасында эпидемияның басталуы болады. Жаппай вакциналау өткізгенде вакцина қолданудың қарсы көрсетілімі ескерілуі қажет.Өйткені қандай вакцина болмасын қолданған кезде денсаулық жағдайының ауытқуына байланысты жағымсыз жанама асқынулар тудыруы мүмкін.**

Вакцина қолданудың қарсы көрсеткіштері

- Жедел жұқпалы не жұқпалы емес ауру
- Аллергиялық жағдайларда
- Орталық жүйке жүйесінің ауруларында
- Паренхимотозды мүшелердің созылмалы ауруларында
- Жүрек қан тамыр жүйесінің күрделі ауруларында
- Дамыған иммундытапшылықтар
- Қатерлі ісік ауруларында
- **Вакцина енгізгеннен кейін дене қызуы аздап, екен жердің қызаруы егер шегінен шықпаса қарсы көрсеткіш болып саналмайды**

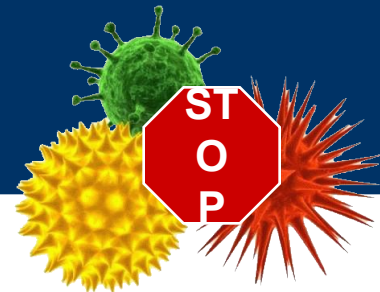
Tuberculosis

Tuberculosis bacteria

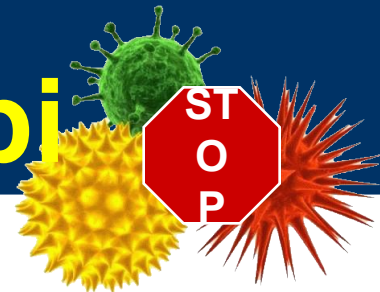

АЛЛЕРГИЯ – болезнь века

Аллергия (грек. allos – «басқаша», және erson – «әрекет, жауап») – организмнің қоршаған ортаның кейбір әсерлеріне әдеттегіден тыс сезімталдығы. Аллергия терминін алғаш 1906 жылы Австрия педиатрлары К. Пирке мен Б. Шик енгізген. Аллергия туралы деректер көне заманнан белгілі. Гален (II ғ.) раушан гүлінен адам мұрнының бітіп қалатыны туралы жазған. Аллергияны туындататын заттарды аллергендер дейді

Аллергияның түрлері

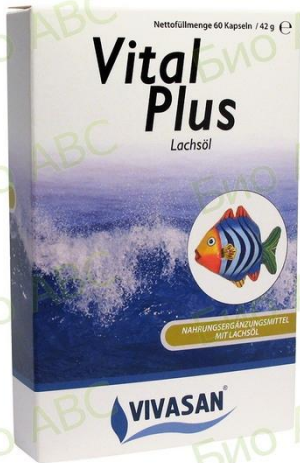
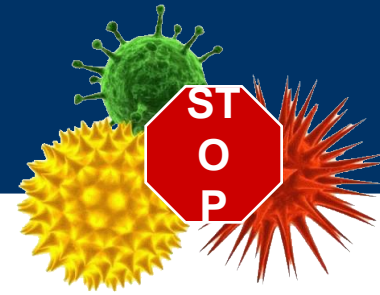

- **Экзогендік аллергиялар:** өсімдіктердің тозаңдары, жануарлардың түбіті, қайызғағы, үй шаңы, кіржуғыш ұнтақтар, кейбір тағамдық заттар, дәрі-дәрмектер (новокаин, пенициллин, дәрумендер, т. б.), микробтар мен вирустар, өндірістік өнімдер.
- **Эндогендік аллергиялар:** олар көптеген жағдайда әртүрлі микробтардың, вирустардың, суықтың, ыстықтың, улы химикаттардың, иондағыш сәулелердің әсерінен организмнің өзінде пайда болады.

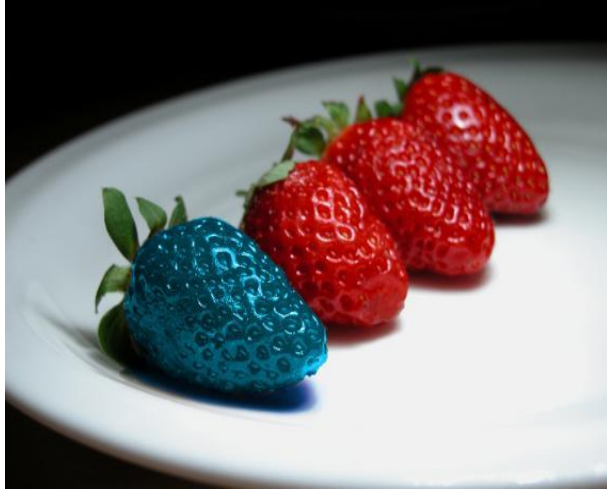
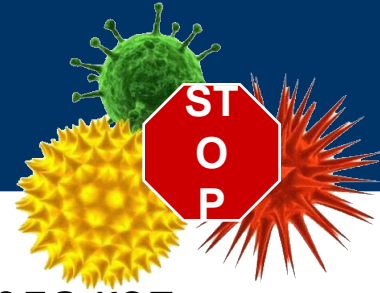
Аллергияның кең тараған түрлері

- Квинке ісігі
- Анафилаксиялық шок
- Поллиноздар
- Есекжем
- Бронхиалды демікпе

Аллергия-туғызатын жеті тағам

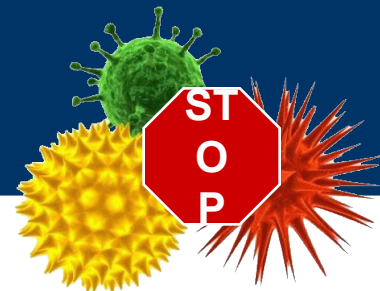

Тағамға деген аллергия адамдарда көп кездесе қоймағанымен, ол ересектердің 2, балалардың 10 пайызында кездеседі, кейінгі кезде гендік инженерияның көмегімен жасанды жемістер мен көкөністер, басқа да тағам түрлері шығарыла бастағандықтан, бұл ауру да арта түсуде.

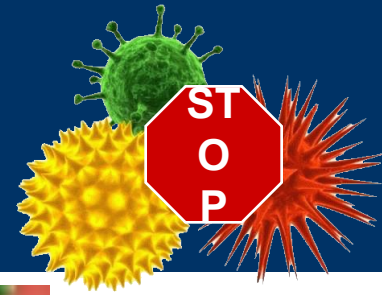

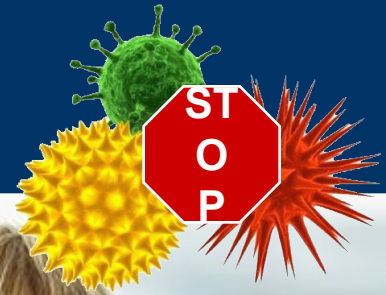
Нақты зерттеулердің қорытындысы бойынша, көбінесе аллергия туғызатын тағамдар мыналар: **1) жұмыртқа; 2) сүт; 3) соя; 4) орман жаңғағы, жер жаңғақ; 5) бидай; бидай өнімдері; 6) балық; 7) шаяннан жасалған тағамдар.**

АЛЛЕРГИЯНЫҢ ДАМУ МЕХАНИЗІМІ

- Антигендердің белгілі бір формалары ағзамен қайталанып, қатынасқа түскенде өз негізінде арнайы реакция шақыруы мүмкін, бірақ жедел қабынулық жауаптың арнайы емес клеткалық және молекулалық факторларын өзіне қосады. Жоғарлаған реактивтіліктің екі формасы белгілі: жедел және баяу типті асасезімталдық. Реакцияның I-типі Jg E антиденесінің қатысуымен айқындалады, олар базофильдер мен мек клеткаларға цитрофильді болып келеді, сонымен қатар JgG қатысуымен. Екінші тип қабыну аймағында макрофагтардың жиналуын қамтамасыз ететін, реакцияның негізгі эффекторлары ретінде қабынудың Т-клеткалар көмегімен жүзеге асырылады (Тн1; бұл клеткалардың басқа белгілеуі- Тбст).

Гистамин алмасудың бұзылуы

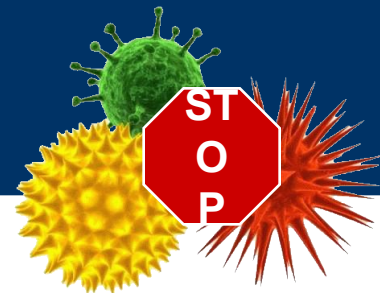
Аллергиялық зақымданулардың басты медиаторының- гистаминнің нысанасы тегіс бұлшықеттер, қантамырлары, кейбір экзокринді бездер, лейкоциттер болып тбылады. Аллергиялық реакциялардың әр түрлі дамуы бірнеше сатыдан тұрады. Сенсibiliзденген организмде арнайы JgE- антиденелері бұлтты клеткалардың бетінде бар. Сол аллерген ағзаға қайталап, енгенде JgE- мен әсерлеседі. Аллергеннің JgE- мен байланысуы клетка ішіне Ca^{2+} енуін қамтамасыз етеді, нәтижесінде клетка белсендіріледі және клетка ішілік гранулдардан гистами босатылады. Медиатор нысана клеткалар бетінде орналасқан H1 және H2 рецепторлармен әсерлеседі. Гистолиннің негізгі патогенетикалық әсері тегіс бұлшықеттің кенет қысқарылуымен көрсетілінеді. Осы сияқты жиырылу астма немесе анафилактикалық шок кезіндегі бронхотүйілуіне жауапты болады. Гистоминнің тамыр жүйесіне әсер етуі - тамыр қабырғасын жалаңаштау және олардың өткізгіштігін жоғарлату. Басқа медиатор – сратоминнің ағзаға патогенетикалық гистаминге ұқсас. Адамда сиратаминнің активтілігі тек тромбоциттер мен ащы ішек клеткаларына байланысты ғана байқалады.

Асқазан- ішек жолында патологиясы бар адамдарда гистаминді төмендетуші заттардың пайда болуы мүмкін олар образивать гистаминоподобные вещества, аллергиялық реакцияға әкелетін өнімдер

- Тұздалған орамжапырақ,
- вино,
- Пиво және пиво ашытқысы,
- Ашыған қамыр,
- Қатты сыр,
- Тұздалған балық,
- Алкоголь,

Аллергияның белгілері

Қышу және
құлақтың
шуылы

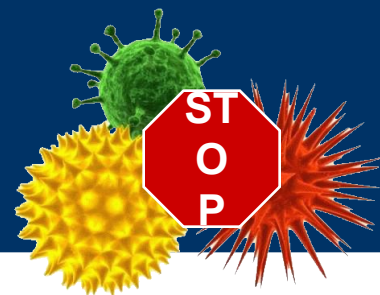
Қызыл, жасаураған
көз

түшкіру, қызару,
мұрын қуысының
бітелуі

Тамақтың
жыбырлауы, қышуы,
қызару

Бөртпе, дененін
қызаруы, қышыну

Аллергияның пайда болуына әсерін тигізетін дүниелер?

Есть много способов поправить своё пошатнувшееся здоровье, и наилучший из них – это обратиться к **ВИВАСАНу**.

